

Tutoriat 4

Def: O mulțime A s.n. inductivă dacă $\emptyset \in A$ și $(\forall) x \in A, x^+ \in A$.

6) Axioma infinitului:

Există o mulțime infinită

Obs! \exists mulțime $\neq \emptyset$ ale cărei elemente sunt mulțimi inductive $\Rightarrow \cap \neq$ inductivă.

În particular, x, y inductive $\Rightarrow x \cap y$ inductivă

Def: O mulțime inductivă s.n. minimal inductivă dacă $(\forall) B \subseteq A, B$ inductivă $\Rightarrow B = A$.

Prop: Fie A minimal inductivă. Atunci $(\forall) B$ inductivă, avem $A \subseteq B$.

În particular, există cel puțin o mulțime minimal inductivă.

Principiul inducției (\mathbb{N} minimal inductivă)

Fie $A \subseteq \mathbb{N}$ a.ă. $0 \in A$ și $(\forall) n \in A$ avem $n^+ \in A$.

Atunci $A = \mathbb{N}$.

Principiul inducției complete

Fie $A \subseteq \mathbb{N}$ a.ă. $(\forall) n \in \mathbb{N}$ cu prop. că $(\forall) k \in \mathbb{N}, k < n$, avem $k \in A$, avem $n \in A$. Atunci $A = \mathbb{N}$.

Obs! $(\mathbb{N}, <)$ mulțime ordonată cu $<$

- tranzitivă
- reflexivă

Deci $<$ relație de ordine strictă pe \mathbb{N} și \leq relație de ordine parțială pe \mathbb{N} .

Lemma: Fie $n, m \in \mathbb{N}$ cu $n^+ = m^+ \Rightarrow n = m$.

Lemma: $(\forall) n, m \in \mathbb{N}$ cu $m < n \Rightarrow n^+ \leq m$.

Obs! Avem \leq relație de ordine totală pe N .

SIRURI:

Def: Fie A mulțime.

O familie care are imaginea inclusă în A și domeniul n (sir finit) sau N (sir infinit) s.n. sir A -valuat.

Not.: $(a_i)_{i \in N}$ sau $(a_i)_{i < n}$.

Obs! (\forall) sir A -valuat $\in P(N \times A)$.

$$\text{Seq}(A) = \{ (a_i)_i \mid (a_i)_i \text{ sir } A\text{-valuat finit} \}$$

$$\text{Seq}_n(A) = \{ (a_i)_{i < n} \mid (a_i)_{i < n} \text{ sir } A\text{-valuat finit de lung. } n \}$$

Teorema recursiei:

Fie A o mulțime, $a \in A$, $g: A \times N \rightarrow A$.

Atunci $(\exists!) f: N \rightarrow A$ a.ă. $f(0) = a$ și $(\forall) n \in N, f(n^+) = g(f(n), n)$.

Teorema recursiei complete:

Fie A o mulțime, $g: \text{Seq}(A) \rightarrow A$. Atunci $(\exists!) f: N \rightarrow A$ a.ă.

$(\forall) n \in N, f(n) = g((f(i))_{i < n})$.

Teorema recursiei parametrizate:

Fie A, P mulțimi, $a: P \rightarrow A$, $g: P \times A \times N \rightarrow A$.

Atunci $(\exists!) f: P \times N \rightarrow A$ a.ă. $(\forall) p \in P, f(p, 0) = a(p)$ și

$(\forall) p \in P \text{ și } n \in N, f(p, n^+) = g(p, f(p, n), n)$.

Def: Fie A mulțime. Dacă $n \in N$, spunem că A are n elemente dacă (\exists) o injecție de la n la A .

Dacă $(\exists) n \in N$ a.ă. A are n elemente, spunem că A e finit.

Dacă A nu e finit, spunem că A e infinit.

Lemma: Un nr. nat. nu este în injecție cu o parte strictă a sa.

Corolar: • Dacă $m, n \in N, n \neq m$, nu \exists bij. între m și n .

• Funcția $f: N \rightarrow N \setminus \{0\}, f(n) = n^+$, bijectivă.

Deci N e infinită.

- Prop:
- O submulțime a unei mulțimi finite este finită.
 - Dacă $f: A \rightarrow B$, A finită $\Rightarrow \mathcal{P}(A)$ finită
 - Dacă A, B finite $\Rightarrow A \cup B$ finită.
 - Reuniunea unei familii finite de mulțimi finite este finită.
 - Dacă A finită $\Rightarrow \mathcal{P}(A)$ finită.

Def: Două mulțimi s.n. echipotente: $A \sim B$ dacă $(f) f: A \rightarrow B$ bij.

Prop: Fie A, B, C mulțimi. Atunci:

- $A \sim A$
- $A \sim B \Rightarrow B \sim A$
- $A \sim B$ și $B \sim C \Rightarrow A \sim C$.

Def: Fie A, B mulțimi. Avem $(|A| \leq |B|)$ sau $A \preceq B$ dacă $\exists f: A \rightarrow B$ inj.

Prop: Fie A, B, C mulțimi. Atunci:

- $A \preceq B$ și $A \sim C$, atunci $C \preceq B$.
- $A \preceq B$ și $B \sim C$, atunci $A \preceq C$.

Prop: Fie A, B, C mulțimi. Atunci:

- $|A| \leq |A|$
- $|A| \leq |B|$ și $|B| \leq |C| \Rightarrow |A| \leq |C|$

Teorema Cantor - Bernstein - Schröder

Dacă $X \preceq Y$ și $Y \preceq X$, atunci $X \sim Y$.

Leu: Fie A, B, A_1 cu $A_1 \subseteq B \subseteq A$ și $A \sim A_1$. Atunci $A \sim B$.

Exerciții:

1) $f: A \rightarrow B$, A finită $\Rightarrow f(A)$ finită

Sol: f funcție $\Rightarrow |A| = |f(A)| \Rightarrow f(A)$ finită.

2) A, B finite $\Rightarrow A \cup B$ finită

Sol: $|A \cup B| = |A| + |B| - |A \cap B| \} \Rightarrow A \cup B$ finită.
 A, B finite

3) $\bigcup_{i=1}^n A_i$ finită, știind că A_i finită ($\forall i=1, n$).

Sol: $\left| \bigcup_{i=1}^n A_i \right| = \left| \bigcup_{i=1}^{n-1} A_i \cup A_n \right| \stackrel{2)}{\leq} \left| \bigcup_{i=1}^{n-1} A_i \right| + |A_n| \leq \dots \leq \sum_{i=1}^n |A_i|$ finită.

4) A finită $\Rightarrow \mathcal{P}(A)$ finită

Sol: Fie $|A| = n$, atunci $|\mathcal{P}(A)| = 2^n$ evident finit.

5) $A \preceq B$ și $A \sim C \Rightarrow C \preceq B$.

Sol: $A \preceq B \Rightarrow (\exists) f: A \rightarrow B$ inj.
 $A \sim C \Rightarrow (\exists) g: A \rightarrow C$ bij. $\Rightarrow (\exists) g^{-1}: C \rightarrow A$ bij. $\} \Rightarrow$
 $\Rightarrow f \circ g^{-1}: C \rightarrow B$ inj.

6) $A \preceq B$ și $B \sim C \Rightarrow A \preceq C$

Sol: $A \preceq B \Rightarrow (\exists) f: A \rightarrow B$ inj.
 $B \sim C \Rightarrow (\exists) g: B \rightarrow C$ bij. $\} \Rightarrow (\exists) g \circ f: A \rightarrow C$ inj.

7) Dacă α, β cardinalele cu $\alpha \leq \beta$ și $\beta \leq \alpha$, atunci $\alpha = \beta$.

Sol: Fie $|A| = \alpha$ și $|B| = \beta$. Atunci

$\alpha \leq \beta \Leftrightarrow (\exists) f: A \rightarrow B$ inj.
 $\beta \leq \alpha \Leftrightarrow (\exists) g: B \rightarrow A$ inj. $\} \xrightarrow[\text{- Bernstein.}]{\text{Cantor-}} \alpha = \beta$.